

*Гра як засіб навчання і
виховання молодших
школярів в групі
подовженого дня*

«Гра має важливе значення в житті дитини... Якою буде дитина в грі, такою вона буде і в праці, коли виросте. Тому виховання майбутнього діяча відбувається перш за все в грі...»

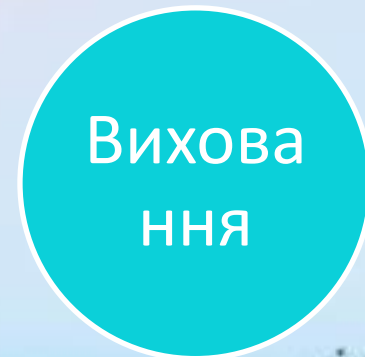
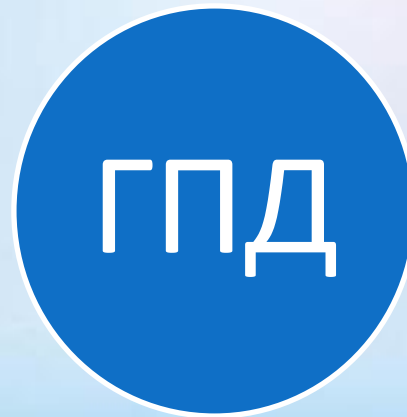
Гра-найбільш доступний, природний та улюблений вид дитячої діяльності, універсальний спосіб переробки отриманої від навколишнього світу вражень, що дозволяє дитині виявити особливості мислення й уявлення, її емоційність, активність, розвиває потребу в спілкуванні.

Такими я бачу своїх вихованців

Ігрова Діяльність

створення дружного
дитячого колективу

підключення до
активної діяльності

правильне і
об'єктивне
оцінювання вчинків
інших

**ВИХОВНІ
ПЕРЕВАГИ
ГРИ**

виховання
дисципліни

контролювання
своїх вчинків

дотримання
правил

Гра
розвиває

Творчі ігри

сюжетно-рольові

будівельно-конструктивні

з елементами праці

драматизації
інсценування

ігри - фантазування

Ігри за правилами

ігри з предметами

ігри естафети,
турніри

сюжетні

словесні,
з іграшками,
настільні,
настільно-друковані

конкурси
вікторини

загадки
ребуси
шаради

Рухливі

Дидактичні

Пізнавальні

Інтелектуальні

ігри

Драматизація

Особливу увагу приділяю сюжетно–рольовим іграм, так як в них особливо яскраво виявляється дитяча творчість, де діти одночасно виступають драматургами, режисерами, і декораторами, й акторами. У рольових іграх виявляється особистість учня, його здібності та перспективи на майбутнє. Рольова гра формує у школярів здатність зіграти роль іншої людини, орієнтує учнів на планування власної мовної поведінки та поведінки співрозмовника, розвиває вміння контролювати свої вчинки, давати об'єктивну оцінку вчинкам інших.

Драматизація

казок

Гра "Лікарня"

Гра "Школа"

- В своїй діяльності використовую настільно – друковані ігри.

Вони передбачають дії з зображеннями. Найчастіше вони зорієнтовані на розв'язування таких ігрових завдань: добирання картинок за схожістю, карток – картинок під час чергового ходу; складання цілого з частин. Завдяки таким діям діти уточнюють свої уявлення, систематизують знання про навколишній світ, розвивають розумові процеси та операції, просторові орієнтації, кмітливість, увагу, формують організаторські вміння.

Гра

“Веселі гудзики”

Гра “Знайди пару”

Гра

”Складання цілого з частин”

Гра “Хто я?”

Цікава математика

Знайди сусідів числа

Заповни квадрати

Математичне лото

Танграм та кросворди

Будівельно-конструктивні ігри з ЛЕГО

"Конструємо" Осіннє дерево"

"Будуємо цифри"

Ігри-подорожі – мають подібність із казкою, чудесами. Вони відображають реальні факти або події через незвичайне, загадкове. Мета – підсилити враження, звернути увагу на те, що знаходиться поряд, але не помічається ними. (Це може бути подорож у якесь місто, країну).

Ігри-доручення

В основі їх лежать дії з предметами, іграшками, словесні доручення. Ігрові дії в них засновані на пропозиції щось зробити, наприклад: “Збери у кошик усі іграшки червоного кольору”, “Дістань із мішечка усі іграшки круглої форми”.

Ігри-загадки – основною ознакою загадки є мудрий опис, який необхідно розшифрувати. Це активізує розумову діяльність дитини. Дітям подобаються ігри-загадки. Розгадування загадок розвиває здатність до аналізу, узагальнення, формує вміння міркувати, робити висновки.

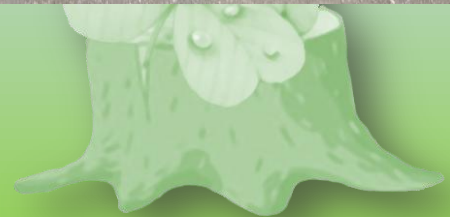

**«Спорт є засобом виховання тоді,
коли він – улюблене заняття
КОЖНОГО»**

Фізкультурно-оздоровча година

Рухливі ігри -засіб залучення дитини до здорового способу життя.

Рухливі ігри дуже корисні для здоров'я, оскільки зміцнюють м'язи, поліпшують обмін речовин, позитивно впливають на розумовий розвиток дітей.

Мої учні дуже люблять рухливі ігри, які я проводжу з ними на шкільному майданчику. У процесі рухливих ігор у дітей розвивається спритність, швидкість, вони стають сильними та витривалими, привчаються діяти сміливо, проявляючи активність, наполегливість, ініціативу та самостійність. У них виховуються почуття дружби, взаємодопомоги та відповідальності

В своїй діяльності використовую різні рухливі ігри(“Сонечко”,“День і ніч”,“Рибак і рибка”,“Котик і мишка”,“Третій зайвий”,“Футбол”,“Гаряча картопля” і багато інших ігор).

Діяльність груп продовженого дня відкриває широкі можливості для розвитку особистості, створює сприятливі умови для задоволення різноманітних інтересів учнів, організації дозвілля вихованців, проведення позакласних заходів.

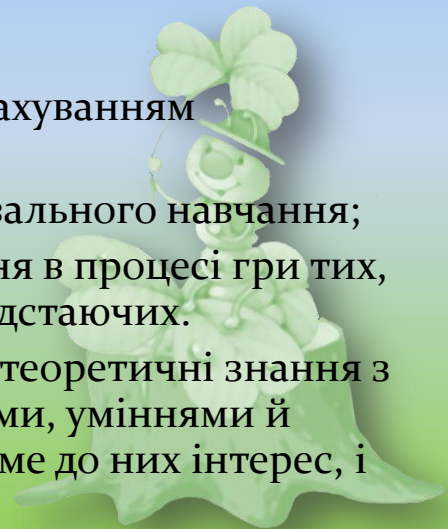
Впровадження ігрової діяльності в умовах ГПД просто необхідне; її використання дає змогу успішно формувати і закріплювати позитивне ставлення дитини до навчальної праці. Граючи в групі продовженого дня діти стають психологічно розкутими, а це, в свою чергу, сприяє вияву їхніх творчих здібностей.

Таким чином, можна зазначити, що гри належить велика роль у житті та розвитку дітей молодшого шкільного віку. Оскільки, гра важлива як для підготовки дитини до майбутнього, так і для того, щоб зробити її теперішнє життя повним і щасливим.

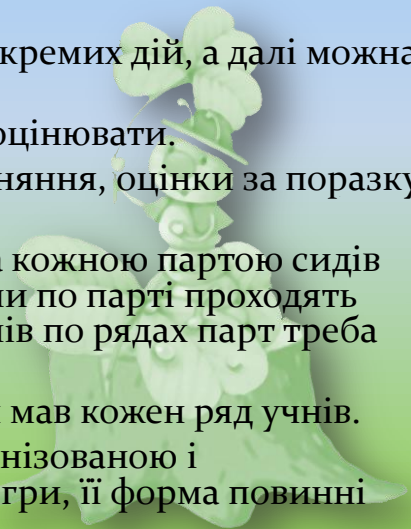
Рекомендації

- Ігри бажано широко використовувати як засіб навчання, виховання і розвитку школярів. У будь-якій грі розвивається увага, спостережливість, кмітливість. Сучасна дидактика, звертаючись до ігрових форм навчання в групі продовженого дня, вбачає в них можливість ефективної взаємодії вихователя і учнів, продуктивної форми їх спілкування з властивими їм елементами змагання, непідробної цікавості.
- У процесі гри в учнів виробляється звичка зосереджуватися, самотійно думати, розвивати увагу. Захопившись грою, діти не помічають, що навчаються.
- Гра - не самоціль, а засіб навчання і виховання. Сам термін "дидактична гра" підкреслює її педагогічну спрямованість та багатогранність застосування. А тому найсуттєвішим для вихователя є такі питання:
  - а) визначити місце дидактичних ігор та ігрових ситуацій в навчально – виховному процесі;
  - б) доцільність використання їх на різних етапах;
  - в) розробка методики проведення дидактичних ігор з урахуванням дидактичної мети та рівня підготовленості учнів;
  - г) вимоги до змісту ігрової діяльності у світлі ідей розвивального навчання;
  - д) передбачення способів стимулювання учнів, заохочення в процесі гри тих, хто найбільше відзначився, а також для підбадьорення відстаючих.
- Мета ігор - формування в учнів уміння поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю. Оволодіти необхідними знаннями, вміннями й навичками ученя зможе лише тоді, коли він час виявлятиме до них інтерес, і коли вчитель зумів зацікавити учнів.

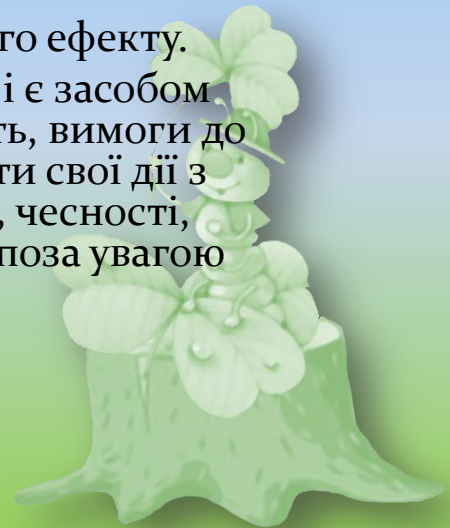
Рекомендації

- Добираючи ту чи іншу гру, маємо пам'ятати, що процес створення гри містить ряд станів:
- а) вибір теми гри;
- б) визначення мети й завдань гри;
- в) підготовка і проведення гри (повідомлення учням теми гри, підготовка унаочнень, проведення гри, підбиття підсумків).
- Успіх проведення гри залежить від дотримання вимог:
- а) ігри мають відповідати темі;
- б) ігрові завдання мають бути не надто легкими, проте й не дуже складними;
- в) відповідність гри віковим особливостям учнів;
- г) різноманітність ігор;
- д) залучення до ігор всіх учнів.
- Щоб ігрова діяльність проходила ефективно і давала бажані результати необхідно нею керувати, забезпечивши виконання таких вимог:
- Готовність учнів до участі у грі (кожний учень повинен засвоїти правила гри, чітко усвідомити мету її, кінцевий результат, послідовність дій, мати потрібний запас знань для участі у грі).
- Забезпечення кожного учня необхідним дидактичним матеріалом.
- Чітка постановка завдань гри. Пояснення гри - зрозуміле, чітке.
- Складну гру слід проводити поетапно, поки учні не засвоять окремих дій, а далі можна пропонувати всю гру і різні її варіанти.
- Дії учнів слід контролювати, своєчасно виправляти, спрямовувати, оцінювати.
- Не можна допустити приниження гідності дитини (образливі порівняння, оцінки за поразку в грі, глузування тощо).
- Доцільно розсадити учнів (звичайно непомітно для них) так, щоб за кожною партою сидів учень сильніший, а другий - слабший. У такому разі ігри між сусідами по парті проходять ефективніше і постійно контролюються сильнішими. Розсадити учнів по рядах парт треба так, щоб рівень їхніх знань
- і розумового розвитку був приблизно однаковим, щоб шанс виграти мав кожен ряд учнів.
- Гра не повинна проходити стихійно, вона має бути чітко організованою і цілеспрямованою. Учні мають засвоїти правила гри, крім того зміст гри, її форма повинні бути доступними для учнів.

Рекомендації

- Якщо після гри вміння й навички учнів не зростають, це означає, що гра не ефективна і результати її впровадження негативні. Тоді треба шукати причини негативних наслідків. Їх може бути дві:
  - - перша - якість самої гри низька і не відповідає вимогам;
  - - друга - методика проведення гри має серйозні відхилення від належного рівня.
- Позитивний ефект від використання ігор для навчання має виявитися одразу ж після гри. Він легко виявляється в моральному задоволенні від гри її учасників.
- Проте існують і обмеження для проведення дидактичних ігор:
  - - Не варто організовувати навчальну гру, якщо учні недостатньо знають тему.
  - - Недоцільно впроваджувати ігри, якщо вони не використовувалися в ході навчання.
  - - Не слід застосовувати ігри, де вони не можуть дати позитивного ефекту.
- Правила гри виконують функцію організуючого елемента і є засобом керування грою. Вони визначають способи дій та їх послідовність, вимоги до поведінки, регулюють взаємини дітей у грі, вчать їх співвідносити свої дії з діяльністю інших гравців, сприяючи вихованню наполегливості, чесності, кмітливості. Жодне порушення правил не повинно залишатися поза увагою вихователя.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

